

[Starcke.]

„The National City Bank“ for November 1946. Afsnittet hedder „General Business Conditions“:

„Den forløbne Maaned har været Vidne til, at Amerikanerne hurtigt har taget Afstand fra Priskontrollens Filosofi og har taget et stærkt Skridt hen imod Genoprettelse af et frit Marked. Efter mange Maaneders Debat om Priskontrolspørgsmaalet, under hvilken Meningen har været meget delte angaaende, hvilke Former for Kontrol der med Sikkerhed kunde afskaffes, og hvornaar de kunde afskaffes, er Opløsningen af Krigstidsregeringens Prisregulering kommet med dramatisk Pludselighed. Under en Flodbølge af folkelig Indignation over Sortbørs og den Vareknaphed, som er forværret gennem Priskontrollen, er Prisbegrænsningen paa de fleste Fødemidler blevet fejlet til Side, og Regeringen har meddelt, at den har til Hensigt at fremskynde Ophævelsen af anden Priskontrol, hvor det er muligt under den eksisterende Lovgivning og i en Udstrækning, der er forenelig med den nationale Sikkerhed. Medens det staar tilbage at se, med hvilken Hastighed Regeringen vil udføre disse sine Hensigter, er det den almindelige Mening, at Folk har faaet nok af Stats-Prisregulering, og at den nationale Økonomi — maaske med nogle faa Undtagelser — hurtigt vender tilbage til Tillid til Tilbud og Efterspørgsel som Prisregulator snarere end til Afgørelser, der træffes af den offentlige Priskontrol og Kontrolraadet. Forklaringen paa dette pludselige Masseoprør mod Kontrol kan føres tilbage til det, der hændte, da Office of Price Administration — O.P.A. — midlertidigt gav los den 30. Juni. Dengang og i Perioden siden har dette Lands Befolkning faaet en tydelig Demonstration af de økonomiske Love paa eet Omraade, nemlig Fødemidler, en Lære, der er kommet til alle, rig saavel som fattig.

Alle saa, at medens der var Maksimalpriser paa Kød, før O.P.A. gav fri, kom der i Virkeligheden kun ganske lidt Kød ud til disse Priser, og det meste af det, der kom ud til Forbruget, kom frem paa den sorte Børs. De saa, at da Maksimalpriserne forsvandt, da O.P.A. gav fri den 30. Juni, saa steg Priserne paa Kød ganske vist, men de faldt hurtigt igen og reagerede i mange Tilfælde under Trykket af de forøgede Tilførsler, og det blev muligt at faa Kød. Derefter saa man igen, at Maksimalpriser genindførtes med Gen-

oprettelse af Priskontrol, hvorefter Kødet igen forsvandt fra Markedet. Med denne praktiske Anskuelserundervisning paa Priskontrol i Modsætning til frit Marked blev det amerikanske Folk pludselig klar over, at det var bedre at betale højere Priser og faa Kød i Stedet for at have lavere Priser og ikke kunne faa Kød. Resultatet var, at det fremkaldte en saadan Storm af Protester fra Offentligheden, at det ikke alene fejede Kødkontrollen til Side, men rystede hele Priskontrolsystemet i sin Grundvold.“

Se, det er jo meget kraftigt og meget aktuelt ogsaa for os herhjemme. Jeg kan nævne, at i „Berlingske Aftenavis“ for den 10. December i Aar findes der en Artikel om Forholdene i Tanger, hvor der staar:

„Den nøgne Sandhed er den, at Tanger i Dag er det eneste frie Marked i hele Verden af større Betydning. Her kan Handlende af alle Nationer udveksle deres Varer uden at blive hemmet af de Hundreder af Restriktioner. Her handles i alle mulige Valutaer — med Dollars, Sterling og Schweizer-Francs som de vigtigste. Her er paa ingen Maade Tale om noget „Sort-Marked“, men om et Sted, hvor den gode gamle Lov om Tilbud og Efterspørgsel, baade hvad Varer og Penge angaar, faar Lov at fungere under lovlige Former.“

Se, det var det, som vi skulde se at naa frem til her i Danmark, og der er den Forlængelse og de Forværrelser af Prisloven, som den høje Regering nu foretager, ikke den rette Vej.

Vi mener at kunne sige, at hele dette System ogsaa er farligt for Folkestyret, fordi, som Venstre-Redaktør Rée saa rigtigt har udtalt det, hele dette Kontrolapparat og Rationeringssystem føles som et Slags tysk Efterladenskab, eller, som den højtærede Minister for særlige Anliggender saa kraftigt har udtalt det, i Virkeligheden repræsenterer det den samme Tankeverden, som gav sig Udtryk i Hitlers Plan om et nyt Europa. Vi ønsker ikke at fortsætte Hitlers Plan og Tyskernes Politik, og hvis der er andre, der vil det, saa lad os gaa ud og høre Vælgernes Mening, lad os høre, hvad de mener om Tyskernes Efterfølger, om Germanernes Lærling og om Hitlers Elev.

I Bemærkningerne til dette Lovforslag siges det ret opmuntrende:

„Om end Regeringen ikke er uenig i den principielle Opfattelse, at Krigstidens Restriktioner paa Prisomraadet bør ophæves saa hurtigt, som Forholdene tillader det, tør Regeringen dog ikke tage Ansvar for under de nuværende